

**НОВ
БЪЛГАРСКИ
УНИВЕРСИТЕТ**

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Ненко Георгиев Дойков, директор на лаборатория за специализирани изследвания на рисковете и сигурността - департамент „Национална и международна сигурност“ - НБУ

Област на висшето образование: 9. „Сигурност и отбрана”

Професионално направление: 9.1. „Национална сигурност”

за дисертационен труд разработен от проф. д-р Николай Стефанов Радулов на тема: **„Технологични и цифрови трансформации в сигурността. Сигурност 4.0“**, представен за придобиване на научна степен „Доктор на науките“, в област на висшето образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, в ДП „Стратегии и политики за сигурност“.

СОФИЯ

2020

1. ЗНАЧИМОСТ НА ИЗСЛЕДВАНИЯ ПРОБЛЕМ В НАУЧНО И НАУЧНО-ПРИЛОЖНО ОТНОШЕНИЕ.

От направената справка не установих значими изследвания по представения дисертационен труд, ето защо приемам направената констатация от проф. д-р Радулов, **че темата за проблемите на високотехнологичните и цифрови и технологично трансформации в сигурността не са разгледани никъде по света. Това прави настоящото изследване не само жизнено необходимо, а изключително перспективен продукт със стратегическа насоченост..**

В тази връзка значимостта на проблемите предизвикани от изграждането на новия модел, съвременното състояние и перспективи на имплементиране в сигурността на качествено нов инструментариум, който да я постави на нивото на изискванията на света, разгледан от позицията на Промисленост 4.0. са очевидни и не е необходимо допълнително да се аргументират.

От тази гледна точка изборът на тема за дисертационно изследване, в което в единство да се третираат проблемите, свързани с идентифицирането на онези аспекти на високите технологии и дигитализация, които биха допринесли за постигане на достатъчна сигурност за хората в бързо развиващия се технологичен свят, е сполучлив и с важно научно и практическо значение.

Считам, че темата на изследването е в пълно съответствие с основното съдържание на разработката.

2. ОБОСНОВАНOST НА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

При формулирането на целта и задачите, проф. д-р Радулов е подходил с професионален усет и изключително иновативно.

Авторът определя изследователските си задачи по следният начин:

1. Изследване на връзката между технологичната революция, следствие на Промисленост 4.0 и сигурността, дефиниране на понятието Сигурност 4.0;
2. Идентификация на новите технологии, които могат да бъдат използвани в сферата на сигурността;

3. Анализират се заплахите за сигурността на гражданите и националната сигурност, като възможен резултат от използване от престъпните среди на най-нови технологични инструменти и приложения. Идентификация на актуални технологични престъпления;

4. Моделиране на съществуващи и бъдещи възможности за изграждане на екосистема за сигурност, отговаряща на съвременните предизвикателства.

Авторът се е справил отлично с така формулираните изследователски задачи.

Основанията ми за тази оценка са следните:

Дисертацията е с впечатляващ обем от 379 страници.

В структурно отношение трудът се състои от девет части, включително увод, заключение, библиография и списък на ключовите думи.

Направени са внушителен на брой бележки под линия-213.

В увода проф. д-р Радулов правилно е определил актуалността на изследвания проблем, целта, задачите, предмета и обекта на изследването, ограниченията, както и използваните методи.

Давам висока оценка за техническото изпълнение на дисертационния труд, който има добра редакция и се отличава с аналитичност и логичност на изложението.

В него са проявени високата професионална и научна подготовка на докторанта.

Дисертационният труд отговаря напълно на БДС ISO 7144:2011 „Оформяне на дисертации и подобни документи“.

При разработването на изследването си проф. д-р Радулов напълно се е съобразил и с БДС 17377:1996 касаещ библиографското цитиране на използваните източници.

Заслужава да се отбележи, че дисертационното изследване е разработено така, че да дава ясна представа на авторските приноси и на резултатите от самостоятелното научно изследване.

3. СЪОТВЕТСТВИЕ МЕЖДУ ИЗБРАНАТА МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИКА НА ИЗСЛЕДВАНЕ И ПОСТАВЕНАТА ЦЕЛ И ЗАДАЧИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

В процеса на разработването на дисертационния труд, проф. д-р Радулов, при решаването на посочените задачи използва редица комбинирани методи и по-конкретно: анализ, синтез, дедукция, индуктивният метод, сравнение и адаптация.

Считам, че избраната методология и методика на изследване са в пълно съответствие с поставената цел и задачи на дисертационния труд.

4. НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД (ОПИСАНИЕ И ОЦЕНКА), ВКЛЮЧИТЕЛНО НАЛИЧИЕ НА ОРИГИНАЛЕН ПРИНОС В НАУКАТА.

Предложеният дисертационен труд от проф. д-р Радулов е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на научната степен *“Доктор на науките”* на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и на Наредбата за развитие на академичния състав в НБУ.

Научните приноси на докторанта могат да бъдат открити в три основни направления:

- новост в науката,
- обогатяване на съществуващи знания,
- адаптиране и приложение на научните постижения в практиката.

Приемам напълно заявените от докторанта основни приноси.

Дисертационният труд съдържа теоретични обобщения и предложени решения на голям научно приложен и малко изследван проблем .

Считам, че постигнатите в дисертационния труд научни резултати обогатяват съществуващите знания в научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство” и други научни области, а постигнатите резултати от проф. д-р Радулов представляват значителен и оригинален принос в науката за сигурност.

5. ПРЕЦЕНКА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

Считам, че посочените публикации са в необходимия обем и дават възможност за широко разпространение на получените резултати от научното изследване. В тях са отразени основните научни приноси получени в дисертационния труд.

Техният анализ показва, че те отразяват в значителна степен проведените изследвания и получените резултати.

Съдейки по компетентността на докторанта изложена в дисертацията и отчитайки, че проф. д-р Радулов има единадесет публикации, основателно може да се заключи, че дисертацията е лично дело.

6. МНЕНИЯ, ПРЕПОРЪКИ И БЕЛЕЖКИ.

Нямам критични бележки и препоръки.

По време на обсъжданията в ДНМС имах възможност да направя своите препоръки и съм удовлетворен, че голяма част от тях са реализирани в дисертационното изследване.

Достоинствата на дисертационния труд са очевидни.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ С ЯСНО ФОРМУЛИРАНА ПОЛОЖИТЕЛНА ИЛИ ОТРИЦАТЕЛНА ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

Представеният за защита дисертационен труд е напълно завършено научно изследване с иновативен характер.

На база на цялостния анализ на постигнатите научни и научно-приложни резултати в представения от проф. д-р Радулов дисертационен труд на тема: **„Технологични и цифрови трансформации в сигурността. Сигурност 4.0“**, заявявам с пълна убеденост своята **“ПОЛОЖИТЕЛНА”** оценка и предлагам на уважаемото Научно жури да присъди научната степен **“Доктор на науките”** на проф. д-р Николай Стефанов Радулов в професионално направление 9.1. Национална сигурност.

07.04.2020г.

Член на научното жури:

(проф. д-р Н. Дойков